

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kirkkolain 141 ja 158 §:n muuttamisesta**

**ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Kirkkolakia ehdotetaan kirkolliskokouksen päätöksen mukaisesti muutettavaksi siten, että päätösvalta papin ja lehtorin oikeudesta lukea virkavuosiksi kokonaan tai osaksi muu kuin kirk-

kolain mukaan suoranaisesti virkavuosiksi lasket-tava toiminta siirrettäisiin tuomiokapituleille.

Ehdotettu lainmuutos on tarkoitus saattaa voimaan välittömästi sen jälkeen kun eduskunta on sen hyväksynyt.

**PERUSTELUT**

**1. Nykyinen tilanne ja ehdotettu muutos**

Kirkkolain (635/64) 158 §:n 2 momentin mukaan tasavallan presidentti voi hakemuksesta oikeuttaa papin lukemaan virkavuosiksi kokonaan tai osaksi myös muun kuin sanotun pykälän 1 momentissa mainitun, joko ennen papiksi vihkimistä tai sen jälkeen tapahtuneen toiminnan, joka on rinnastettavissa papinviran toimittamiseen tai muutoin on kirkon kannalta ansiokasta. Myös lehtorin virkaan nimittämistä koskevassa kirkkolain 235 §:ssä (350/77) viitataan mainittuun 158 §:ään. Sanotunlaisilla virkavuosilla on merkitystä asetettaessa hakijoita vaalisijoille sekä neljänneen vaaliedokkaan ja lehtorin nimittämistä harkittaessa.

Eri tahoilla on kiinnitetty huomiota siihen, että kyseinen virkavuosien arviointi ei ole sen luontoinen asia, että se edellyttäisi tasavallan presidentin tekemää ratkaisua. Tämän vuoksi opetusministeriö on kirkkohallitukselle esittänyt, että se ryhtyisi toimenpiteisiin puheena olevan lainkohdan muuttamiseksi siten, että ratkaisun tekeminen nyt kysymyksessä olevassa asiassa annettaisiin opetusministeriön tehtäväksi tai päätösvalta siirrettäisiin jollekin kirkolliselle toimielmelle.

Nykyisen kirkkolain 158 §:n 2 momenttia vastaava säännös lisättiin vuoden 1869 kirkkolakiin vuonna 1949 annetulla lailla (183/49) sen 178 a §:ksi. Hallituksen esityksen perusteluissa todettiin tuolloin, että erivapautta papillisten virkavuosien laskemisessa ei voitu silloisten säännösten mukaan myöntää. Jotta tämä eräissä tapauksissa olisi käynyt mahdolliseksi, oli kirkkolakiin lisättävä sanottu pykälä.

Ehdotuksen mukaan lain asiallinen sisältö säilyisi entisellään mutta päätösvalta kyseessä olevassa asiassa siirtyisi tuomiokapituleille. Piispaainkokous antaisi kuitenkin tarkempia määräyksiä säännöksen soveltamisesta.

Yksittäistapauksissa virkavuosien laskemista koskevan asian ratkaisisi tuomiokapituli kirkkolain säännösten ja piispaainkokouksen antaman täytäntöönpanomääräyksen perusteella. Asiasta päättäisi se tuomiokapituli, jonka alainen pappi tai lehtori on.

Samalla puheenaoleva kirkkolain 158 § ehdotetaan rakenteeltaan kokonaan uudistettavaksi. Esityksen tarkoittama muutos tulisi pykälän 2 momenttiin ja uuteen 3 momenttiin.

Kun kirkkolain 158 §:n 1 momentin nykyinen sisältö ehdotetaan jaettavaksi kahdeksi momentiksi, kirkkolain 141 §:ssä oleva viittaus kirkko-

lain 158 §:n 1 momenttiin olisi muutettava koskemaan myös pykälän 2 momenttia.

Tuomiokapitulit ja Suomen kirkon pappisliitto — Finlands kyrkas prästförbund r.y. ovat lausunnoissaan puoltaneet ehdotettua lainmuutosta.

## **2. Ehdotuksen taloudelliset vaikutukset**

Ehdotuksella ei ole suoranaisia taloudellisia vaikutuksia.

## **3. Voimaantulo ja säätämisjärjestys**

Ehdotettu lainmuutos on tarkoitus saattaa

voimaan välittömästi sen jälkeen kun eduskunta on sen hyväksynyt.

Hallitusmuodon 29 §:n mukaan tasavallan presidentillä on oikeus suoda vapautus lain säännöksistä niissä tapauksissa, joissa oikeus sellaisen erivapauden antamiseen on laissa myönnetty. Kun lainmuutoksella ehdotetaan tähän saakka tasavallan presidentille kuuluvaa toimivaltaa siirrettäväksi tuomiokapituleille, ehdotus tulisi käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

# Laki

## kirkkolain 141 ja 158 §:n muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka viimeksi mainittu on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla, muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1964 annetun kirkkolain (635/64) 141 ja 158 §,

niistä 141 § sellaisena kuin se on 25 päivänä heinäkuuta 1975 annetussa laissa (632/75), näin kuuluviksi:

### 141 §

Pastoraalitutkinnon suorittamisen edellytyksenä on, että pappi on sitä ennen vähintään kaksi vuotta hoitanut sellaista virkaa, jossa palveltu aika luetaan 158 §:n 1 ja 2 momentin mukaan virkavuosiksi.

### 158 §

Virkavuosiksi luetaan

1) se aika, jonka pappi todellisesti on hoitanut virkaa seurakunnassa tai oppilaitoksessa taikka hoitanut muuta sellaista virkaa tai tointa, johon hänet tämän lain mukaan on pappina nimitetty tai määrätty; sekä

2) kokonaan tai osaksi myös muu kuin 1 kohdassa mainittu aika, jonka pappi joko ennen papiksi vihkimistä tai sen jälkeen on toiminut papinvirkaan rinnastettavissa tai muutoin kirkon kannalta ansokkaissa tehtävissä.

Virkavuosista ei vähennetä sellaisen virkavapauden aikaa, joka on myönnetty

1) sairauden tähden;

2) papinviran hoitamista edistävien opintojen harjoittamiseksi; tai

3) yksityisten asioiden vuoksi samana kalenterivuonna enintään yhdeksi kuukaudeksi.

Tämän pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettun ajan lukemisesta virkavuosiksi päättää hakemuksesta se tuomiokapituli, jonka alainen pappi on.

Piispaainkokous antaa tarkempia määräyksiä tämän pykälän soveltamisesta.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä  
kuuta 198 .

Helsingissä 24 päivänä marraskuuta 1983

Tasavallan Presidentti  
MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Gustav Björkstrand*

## Laki

### kirkkolain 141 ja 158 §:n muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka viimeksi mainittu on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla, muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1964 annetun kirkkolain (635/64) 141 ja 158 §,

niistä 141 § sellaisena kuin se on 25 päivänä heinäkuuta 1975 annetussa laissa (632/75), näin kuuluviksi:

#### *Voimassa oleva laki*

##### 141 §

Pastoraalitutkinnon suorittamisen edellytyksenä on, että pappi on sitä ennen vähintään kaksi vuotta hoitanut sellaista virkaa, jossa palveltu aika luetaan 158 §:n 1 momentin mukaan virkavuosiksi.

##### 158 §

Virkavuosiksi luetaan se aika, jonka pappi todellisesti on hoitanut virkaa seurakunnassa tai oppilaitoksessa taikka hoitanut muuta sellaista virkaa tai tointa, johon hänet tämän lain mukaan on pappina nimitetty tai määrätty. Jos joku on sairauden tähden tai suorittaakseen opintoja, joiden voidaan katsoa edistävän papinviran hoitamista, ollut virkavapaana pitemmän tai lyhyemmän ajan taikka yksityisten asiainsa tähden ollut saman kalenterivuoden aikana enintään kuukauden virkaa hoitamatta, älköön tätä aikaa vähennetäkö virkavuosista.

Tasavallan presidentti voi hakemuksesta oikeuttaa papin lukemaan virkavuosiksi kokonaan tai osaksi myös muun kuin 1 momentissa mainitun, joko ennen tai jälkeen papiksi vihkimisen tapahtuneen toiminnan, joka on rinnastettavissa papinviran toimittamiseen tai muutoin on kirkon kannalta ansiokasta.

#### *Ehdotus*

##### 141 §

Pastoraalitutkinnon suorittamisen edellytyksenä on, että pappi on sitä ennen vähintään kaksi vuotta hoitanut sellaista virkaa, jossa palveltu aika luetaan 158 §:n 1 ja 2 momentin mukaan virkavuosiksi.

##### 158 §

Virkavuosiksi luetaan

1) se aika, jonka pappi todellisesti on hoitanut virkaa seurakunnassa tai oppilaitoksessa taikka hoitanut muuta sellaista virkaa tai tointa, johon hänet tämän lain mukaan on pappina nimitetty tai määrätty; sekä

2) kokonaan tai osaksi myös muu kuin 1 kohdassa mainittu aika, jonka pappi joko ennen papiksi vihkimistä tai sen jälkeen on toiminut papinvirkaan rinnastettavissa tai muutoin kirkon kannalta ansiokkaissa tehtävissä.

Virkavuosista ei vähennetä sellaisen virkavapauden aikaa, joka on myönnetty

1) sairauden tähden;

2) papinviran hoitamista edistävien opintojen harjoittamiseksi; tai

3) yksityisten asioiden vuoksi samana kalenterivuonna enintään yhdeksi kuukaudeksi.

Tämän pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettun ajan lukemisesta virkavuosiksi päättää hakemuksesta se tuomiokapituli, jonka alainen pappi on.

Piispainkokous antaa tarkempia määräyksiä tämän pykälän soveltamisesta.

Tämä laki tulee voimaan                      päivänä  
kuuta 198 .